

Kontrolní orgány – co se kontroluje a kde jsou problémy

Ochrana zdraví při práci s chemickými přípravky

Ing. Petra Ševčíková, 25. 11. 2019

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

- § 102 odst. 3 z. 262/2006 Sb. (zákoník práce): Zaměstnavatel je povinen soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek...vyhledávat a hodnotit rizika ...**povinen pravidelně kontrolovat ...úroveň rizikových faktorů pracovních podmínek (aktuální měření faktorů pracovních podmínek)...**
- § 102 odst. 4 zákoníku práce: Není-li možné rizika odstranit, je zaměstnavatel povinen je vyhodnotit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno.

O vyhledávání a vyhodnocování rizik a o přijatých opatřeních je zaměstnavatel povinen vést dokumentaci – kontrola při SZD.

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 9 n. v. 361/2007 Sb. Hygienické limity, způsob jejich zjišťování a hodnocení

- (2) **Přípustný expoziční limit chemické látky** nebo prachu je celosměnový časově vážený **průměr koncentrací plynů, par nebo aerosolů v pracovním ovzduší**, jimž může být podle současného stavu znalostí exponován zaměstnanec v osmihodinové nebo kratší směně týdenní pracovní doby, **aniž by u něho došlo i při celoživotní pracovní expozici k poškození zdraví**, k ohrožení jeho pracovní schopnosti a výkonnosti. Přípustný expoziční limit je stanoven pro práci, při které průměrná plicní ventilace zaměstnance nepřekračuje 20 litrů za minutu za osmihodinovou směnu. Koncentrace chemické látky nebo prachu v pracovním ovzduší, jejímž zdrojem není technologický proces, nesmí překročit 1/3 jejich přípustných expozičních limitů.
- (4) **Nejvyšší přípustná koncentrace** je taková koncentrace chemické látky, které mohou být zaměstnanci exponováni **nepřetržitě po krátkou dobu**, aniž by pociťovali dráždění očí nebo dýchacích cest nebo bylo ohroženo jejich zdraví a spolehlivost výkonu práce. Při hodnocení pracovního ovzduší lze porovnávat s nejvyšší přípustnou koncentrací časově vážený průměr koncentrace této látky měřené po dobu nejvýše 15 minut, ... Takové 15minutové úseky s průměrnou koncentrací vyšší než hodnota přípustného expozičního limitu, ale nepřesahující nejvyšší přípustnou koncentraci, smí být během osmihodinové směny nejvýše 4 s odstupem nejméně jedné hodiny. Přitom nesmí časově vážený průměr koncentrací pro celou směnu překročit hodnotu přípustného expozičního limitu.
- (5) **Seznam chemických látek a jejich přípustné expoziční limity a nejvyšší přípustné koncentrace** jsou upraveny v příloze č. 2 n.v. 361/2007 Sb., části A.
- (6) Způsob **měření** a hodnocení inhalační expozice (v dýchací zóně) chemickým látkám a prachům v pracovním ovzduší je upraven v příloze č. 3 k tomuto nařízení, části C.

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 10 n. v. 361/2007 Sb. Hodnocení zdravotního rizika (vč. údržby, úklidu, nadměrné expozice)

- a) zjištění přítomnosti na pracovišti,
- b) zjištění nebezpečných vlastností z bezpečnostního listu a z dalších zdrojů
- d) expozice,
- e) popis technologie
- f) využití dat o PEL, NPK-P, monitorování expozice
- g) posouzení účinku opatření k ochraně zdraví
- h) využití závěrů z lékařských prohlídek mimořádných událostí
- i) nadměrná expozice důsledku mimořádné události

§ 12 Minimální opatření k ochraně zdraví před účinky **nadměrné expozice**

§ 13 **Olovo** plumbémie limit 400 µg/l krve, příkladný seznam činností příloha 4.

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 19 n. v.361/2007 Sb.

Zjišťování a hodnocení

expozice azbestu

§ 20 n. v.361/2007 Sb.

Hodnocení zdravotního rizika

prach

§ 21 n. v.361/2007 Sb.

Minimální opatření k ochraně zdraví,
požadavky na pracoviště,
pracovní postupy, obsah školení

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 16 odst. 1 n. v. 361/2007 Sb. **Karcinogeny, mutageny a látky toxické pro reprodukci**

a) látky klasifikované jako chemické karcinogeny kategorie 1 a 2, mutageny kategorie 1 a 2 a látky toxické pro reprodukci kategorie 1 a 2 podle zákona o chemických látkách,

b) látky klasifikované jako **chemické karcinogeny kategorie 1A a 1B, mutageny kategorie 1A a 1B a látky toxické pro reprodukci kategorie 1A a 1B** podle nařízení CLP,

c) **cytostatika a prach tvrdých dřev**, je-li práce s tvrdým dřevem zařazena do kategorie třetí nebo čtvrté

(2) též **směsi karcinogenní, mutagenní nebo toxické pro reprodukci kategorie 1A a 1B**, jestliže obsah těchto látek je nad koncentračním limitem obecným nebo specifickým stanoveným podle přímo použitelného předpisu Evropské unie.

**HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY**

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 16 odst. 3 n. v. 361/2007 Sb Kdekoliv jsou používány látky uvedené v § 16, musí zaměstnavatel provést tato ochranná opatření (kontrola při SZD):

- a) omezit jejich množství na pracovišti, b) **omezit počet exponovaných** nebo pravděpodobně exponovaných zaměstnanců na co nejnižší míru, c) upravit pracovní proces tak, aby bylo možné vyloučit nebo minimalizovat únik těchto látek z pracoviště,
- d) zachycovat je u zdroje, **zajistit místní odsávání (kontrola SZD)** a celkové větrání,
- e) zabezpečit vhodné analytické postupy pro jejich měření v pracovním ovzduší, zvláště pro včasnou detekci nadměrné expozice v důsledku mimořádné události, f) používat vhodné pracovní postupy a metody práce,
- g) poskytovat **OOPP (kontrola SZD)**, h) zabezpečit kontrolu funkčnosti pracovního oděvu a jeho čištění před a po každém použití,
- i) zabezpečit účelná hygienická opatření, zejména pravidelné čištění podlahy, stěn a povrchů pracoviště **uklid dle harmonogramu (kontrola SZD)**
- j) vypracovat **plán pro případ mimořádné události (kontrola SZD, včetně pohotovostní soupravy)**, která může mít za následek nadměrnou expozici a seznámit s ním zaměstnance,
- k) zajistit bezpečné skladování, uchovávání, přepravu a zacházení s nimi včetně **používání těsně uzavřených kontejnerů** a zařízení. Kontejnery a obaly, které obsahují látky uvedené v § 16 odst. 1, musí být jasně, čitelně a viditelně označeny,
- l) viditelně označit, stanovit a kontrolovat **zákaz jídla, pití a kouření** na pracovišti, kde je riziko kontaminace látkami uvedenými v § 16; pro účely jídla a pití vyhradit zvláštní prostory mimo kontrolované pásmo,
- m) zajistit pravidelné sledování zdravotního stavu zaměstnance **(kontrola PLS při SZD)**.

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 16 odst. 4 n. v. 361/2007 Sb.

Informace o nadměrné expozici látkám uvedeným v § 16

§ 16 odst. 5 n. v. 361/2007 Sb.

Práce spojená s nadměrnou expozicí - vyhovující pracovní oděv, OOPP k ochraně dýchacího ústrojí; **kontrolované pásmo**

§ 16 odst. 6 n. v. 361/2007 Sb.

Kontrolované pásmo (kontrola SZD) při práci s látkami uvedenými v §16 se trvale zřizuje tehdy, jde-li o práci, při níž se zachází s chemickými karcinogeny kategorie 1, 1A, s mutageny kategorie 1, 1A, s látkami toxickými pro reprodukci kategorie 1, 1A nebo při práci s cytostatiky na pracovištích přípravy jejich roztoků. **§ 7 odst. 4 zákona č. 309/2006 Sb. Evidence práce v kontrolovaném pásmu (kontrola při SZD)**

§ 16 odst. 7 n. v. 361/2007 Sb.

V laboratoři se trvale zřizuje **kontrolované pásmo**, jsou-li karcinogeny kategorie 1, 1A, mutageny kategorie 1, 1A, látky toxické pro reprodukci kategorie 1, 1A používány k jiným účelům než jako reagenční činidla nebo pro účely kalibrace.

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 16 odst. 6 n. v. 361/2007 Sb.

Kontrolované pásmo

(kontrola SZD)

**Označení
kontrolovaného pásma**

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 17 odst. 1 n. v. 361/2007 Sb.

Hodnocení zdravotního rizika: musí být stanoveny typ, výše a trvání expozice

(2) Hodnocení podle odstavce 1 se opakuje pravidelně nejméně jedenkrát ročně a dále vždy, když dojde ke změně pracovních podmínek

(3) Při hodnocení míry rizika musí být zhodnoceny všechny způsoby expozice zaměstnance včetně vstřebávání kůží a další skutečnosti

§ 18 odst. 2 n. v. 361/2007 Sb.

Minimální opatření k ochraně zdraví při práci, bližší hygienické požadavky na pracoviště, informace k ochraně zdraví

Jestliže z výsledků hodnocení vyplývá, že používání látek uvedených v § 16 nelze z technických důvodů nahradit látkou, přípravkem, předmětem nebo postupem, které nejsou rizikové nebo jsou méně rizikové pro zdraví zaměstnance, musí zaměstnavatel zajistit, aby jejich používání nebo výroba byly prováděny, **pokud je to technicky uskutečnitelné, v uzavřeném systému**.
Není-li uplatnění uzavřeného systému technicky možné, musí být snížena expozice zaměstnance na co nejnižší technicky dosažitelnou úroveň.

Zakázková chemická výroba – problematika: digestoře, uzavřené systémy

Strojírenská výroba spojená s expozicí chemickým přípravkům: četnost měření

Pracoviště – použití chemických přípravků: kontrola bezpečnostních listů

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Vyhláška č.180/2015 Sb., o pracích a pracovištích, které jsou zakázány **těhotným** zaměstnankyním, zaměstnankyním, které **kojí**, a zaměstnankyním-matkám **do konce devátého měsíce po porodu**, o pracích a pracovištích, které jsou zakázány **mladistvým** zaměstnancům, a o podmínkách, za nichž mohou mladiství zaměstnanci výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání (vyhláška o zakázaných pracích a pracovištích)

Status plánovaného rodičovství - plánované těhotenství (např. na požádání přeřazení na nerizikovou práci – půl roku dopředu...),

délka kojení (zda již nekojí po nástupu do zaměstnání),

práce v kontrolovaném pásmu (KP) § 7 odst. 6 zákona č. 309/2006 Sb.

V kontrolovaném pásmu nesmějí pracovat mladiství zaměstnanci, a to ani z důvodu přípravy na povolání, dále těhotné zaměstnankyně, zaměstnankyně, které kojí, a zaměstnankyně-matky do konce devátého měsíce po porodu.

práce v riziku mimo KP (v některých případech mohou být umožněny nekojícím matkám do konce 9. měsíce po porodu)

Vyhledávání a hodnocení rizik

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 2 odst. 1 vyhlášky č.180/2015 Sb. Těhotným zaměstnankyním jsou zakázány práce

- a) **rizikové**, s výjimkou faktor psychická zátěž podle kritéria práce v noční době, prokázat imunitu proti biologickému činiteli, dle SÚJB,
- g) spojené s expozicí chemickým látkám nebo chemickým směsím
1. způsobujícím **akutní nebo chronické otravy** s těžkými nebo nevratnými účinky pro zdraví s větami R 23, R 24, R 25, R 26, R 27, R 28 nebo R 39 nebo jejich kombinacemi nebo s větou R 68 v kombinaci s větami R 20, R 21 nebo R 22 nebo s větou R 48 v kombinaci s větami R 23, R 24 nebo R 25 anebo s větami H300, H301, H310, H311, H330 nebo H331 nebo jejich kombinacemi nebo s větami H370, H371 nebo H372,
 2. klasifikovaným jako karcinogen kategorie 1, 2 nebo 3 s větami R 45, R 49 nebo R 40 anebo **karcinogen kategorie 1A, 1B nebo 2** s větami H350, H350i nebo H351,
 3. klasifikovaným jako mutagen kategorie 1, 2 nebo 3 s větami R 46 nebo R 68 anebo **mutagen v zárodečných buňkách kategorie 1A, 1B nebo 2** s větami H340 nebo H341,
 4. **toxickým pro reprodukci** s účinkem na plod v těle matky kategorie 1, 2 nebo 3 s větami R 61 nebo R 63 anebo **kategorie 1A, 1B nebo 2** s větami H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d nebo H361fd,
 5. **senzibilizujícím dýchací cesty nebo kůži** s větami R 42 nebo R 43 nebo jejich kombinacemi anebo s větami **H334 Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací obtíže** nebo **H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci**,
- h) spojené s expozicí jiným chemickým látkám nebo chemickým směsím neuvedeným v písmenu g), **pokud nelze na podkladě vyhodnocení zdravotních rizik vyloučit**, že nedojde k poškození zdraví těhotné zaměstnankyně nebo plodu,
- i) při výrobě léčiv nebo veterinárních přípravků, obsahujících **hormony, antibiotika** nebo jiné biologicky vysoce účinné látky, pokud nelze na podkladě vyhodnocení zdravotních rizik vyloučit, že nedojde k poškození zdraví těhotné zaměstnankyně nebo plodu,
- j) při výrobě **cytostatik** nebo antimitotických léků, jejich přípravě k injekční aplikaci, při jejím provádění nebo při ošetřování pacientů léčených cytostatiky nebo antimitotickými léky,

Zařazení prací do kategorií

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 37 odst. 2 z. 258/2000 Sb.

Žádost na KHS o zařazení prací do třetí nebo čtvrté kategorie (kontrola SZD), do 30 kalendářních dnů ode dne zahájení výkonu prací

§ 37 odst. 4 z. 258/2000 Sb.

Neprodleně oznámit KHS zařazení prací do druhé kategorie (kontrola SZD), zařazuje zaměstnavatel, do 30 kalendářních dnů ode dne zahájení jejich výkonu, změny podmínek **a údaje rozhodné** pro toto zařazení, a současně předložit **protokoly** o měření nebo vyšetření faktorů pracovních podmínek provedeném prostřednictvím držitele osvědčení o **akreditaci** nebo držitele **autorizace** k příslušným měřením nebo vyšetřením, je-li pro obor měření nebo vyšetřování autorizace nebo akreditace právními předpisy upravena, pokud není sám takto kvalifikovaný.

Ostatní práce na pracovištích zaměstnavatele, které nebyly takto zařazeny, se považují za práce kategorie první (tzn. k pracovní lékařské prohlídce lze vyslat k registrujícímu poskytovateli zaměstnance, atd.)

Zařazení prací do kategorií

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 40 odst. 2 z. 258/2000 Sb.

Evidence rizikových prací (kontrola při SZD)

– počet směn odpracovaných zaměstnancem zařazeným k rizikové práci (nikoli počet směn nebo počet hodin, kdy se rizikové práci věnoval)

Zajistit ukládání evidence po dobu 10 let od ukončení expozice,

u prací s chemickými karcinogeny, mutageny, azbestem, v riziku fibrogenního prachu, s biologickými činiteli,

které mohou vyvolat latentní onemocnění, onemocnění, která mají velmi dlouhou inkubační dobu nebo způsobují onemocnění, která se opakovaně projevují remisemi či mohou mít závažné následky,

po dobu 40 let od ukončení expozice.

Zařazení prací do kategorií

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Příloha 1 bod 2. vyhlášky 432/2003 Sb. CHEMICKÉ LÁTKY A SMĚSI

(1) hodnocení **expozice v dýchací zóně osoby a jejich srovnání s hodnotami v této vyhlášce.**

(2) na expozici se může podílet i vstup zařívacím ústrojím a kůží, expozice dýchacím ústrojím kolísá dle plicní ventilace, **zohledňují se výsledky BET** biologických expozičních testů a schopnost látek pronikat do organismu například neporušenou kůží.

(3) U prací s chemickými látkami nebo směsmi klasifikovanými jako karcinogenní kategorie 1 nebo 2, mutagenní kategorie 1 nebo 2 a toxické pro reprodukci kategorie 1 nebo 2 a dalšími podle chemického zákona¹¹) označenými větami R 26, R 27, R 28 a jejich kombinacemi, větami R 39, R 42, R 43, R 45, R 46 a R 49, R 60, R 61, **klasifikovanými jako karcinogenní kategorie 1A nebo 1B se standardní větou o nebezpečnosti H350, H350i**, mutagenní v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B se standardní větou o nebezpečnosti **H340**, toxické pro reprodukci kategorie 1A a 1B se standardní větou o nebezpečnosti **H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df** a dále se standardní větou o nebezpečnosti **H300, H310, H330, H370, H334, H317** podle nařízení CLP se při jejich zařazování do kategorie postupuje **individuálně na základě hodnocení jejich toxikologických vlastností, jejich cest vstupu do organismu a jejich míry expozice.**

(4) Pro hodnocení expozice genotoxických látek vyvolávajících chromozómové a chromatidové aberace lze použít konvenční **cytogenetickou analýzu**, pokud nejsou pro hodnocení expozice dané látky k dispozici metody měření inhalační expozice nebo biologické expoziční testy, nebo pokud může být podle současného poznání u dané látky významná i expozice jinými cestami, než dýchacím ústrojím

(5) Práce s chemickými látkami, pro které **nejsou stanoveny hodnoty PEL** nebo nejvyšší přípustné koncentrace **(NPK-P)** v pracovním ovzduší, se zařazuje do kategorie **individuálně** na základě hodnocení toxikologických vlastností látek, cesty vstupu těchto látek do organismu a míry expozice osob těmto látkám.

Zařazení prací do kategorií

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Kategorie druhá

Na základě měření (kontrola při SZD – zda poslední měření stále aktuální)

a) chemických látek, průměrné celosměnové koncentrace v pracovním ovzduší jsou vyšší než 0,3 jejich hodnot PEL, avšak nepřekračují hodnotu PEL ani hodnotu NPK-P dle n. v. 361/2007 Sb.

b) směsím chemických látek s předpokládaným aditivním účinkem, jestliže součet podílů celosměnových průměrných koncentrací jednotlivých látek v ovzduší z jejich hodnot PEL je vyšší než 0,3, ale nižší než 1,

Na základě „H vět“ dle bezpečnostního listu (kontrola při SZD – nedostatky!)

c) chemickým látkám chemickým látkám a směsím klasifikovaným jako karcinogenní kategorie 1 nebo 2 se standardní větou označující specifickou rizikovost R 45 nebo R 49, mutagenní kategorie 1 nebo 2 se standardní větou označující specifickou rizikovost R 46 a toxická pro reprodukci kategorie 1 nebo 2 se standardní větou označující specifickou rizikovost R 60 nebo R61 podle chemického zákona¹¹⁾ a dalším chemickým látkám nebo směsím podle chemického zákona¹¹⁾ označeným větami R 26, R 27, R 28, R 42, R 43 a jejich kombinacemi, a dále větou R 39 v kombinaci s jinými standardními větami označující specifickou rizikovost, nebo směsím uvedeným v chemickém zákoně klasifikovaným jako karcinogenní kategorie 1A nebo 1B se standardní větou o nebezpečnosti **H350, H350i**, mutagenní v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B se standardní větou o nebezpečnosti **H340**, toxické pro reprodukci kategorie 1A a 1B se standardní větou o nebezpečnosti **H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df** a látkám nebo směsím se standardní větou o nebezpečnosti **H300, H310, H330, H370, H334, H317** podle nařízení CLP, pokud práce s nimi nenáleží podle výsledků komplexního hodnocení expozice osob do kategorie vyšší.

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Zařazení prací do kategorií

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Kategorie třetí

- a) chemickým látkám, jejichž průměrné celosměnové koncentrace v pracovním ovzduší **překračují hodnotu PEL, avšak nepřekračují hodnotu NPK-P**, pokud není hodnota NPK-P stanovena, **nepřekračují trojnásobek hodnoty jejího PEL**,
- b) směsím chemických látek s předpokládaným aditivním účinkem, jestliže součet podílů celosměnových průměrných koncentrací jednotlivých látek v ovzduší z jejich hodnot PEL **je vyšší nebo roven 1, ale nižší než 2**, nebo
- c) chemickým látkám a směsím klasifikovaným jako karcinogenní kategorie 1 nebo 2 se standardní větou označující specifickou rizikovost R 45 nebo R 49, mutagenní kategorie 1 nebo 2 se standardní větou označující specifickou rizikovost R 46, toxické pro reprodukci kategorie 1 nebo 2 se standardní větou označující specifickou rizikovost R 60 nebo R 61 podle chemického zákona¹¹⁾ a dalším chemickým látkám nebo směsím podle chemického zákona¹¹⁾ označeným větami R 26, R 27, R 28, R 42, R 43 a jejich kombinacemi, a dále větou R 39 v kombinaci s jinými standardními větami označující specifickou rizikovost, chemickým látkám nebo směsím uvedeným v chemickém zákoně *klasifikovaným jako karcinogenní kategorie 1A nebo 1B se standardní větou o nebezpečnosti H350, H350i, mutagenní v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B se standardní větou o nebezpečnosti H340, toxické pro reprodukci kategorie 1A a 1B se standardní větou o nebezpečnosti H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df a látkám nebo směsím se standardní větou o nebezpečnosti H300, H310, H330, H370, H334, H317 podle nařízení CLP, pokud práce s nimi nenáleží podle výsledků komplexního hodnocení expozice zaměstnanců do kategorie druhé.*

Kategorie čtvrtá

práce, při níž jsou překročeny kritériální hodnoty pro zařazení do třetí kategorie

Zařazení prací do kategorií

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 103 odst. 1 zákoníku práce Zaměstnavatel je povinen

b) informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena (kontrola SZD)

g) zabezpečit, aby zaměstnanci jiného zaměstnavatele vykonávající práce na jeho pracovištích obdrželi před jejich zahájením vhodné a přiměřené a o **informace a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, přijatých opatřeních...včetně poskytnutí první pomoci... **(kontrola SZD – nedostatky i u velkých provozovatelů!!!, externí úklid...)****

h) jestliže při práci přichází v úvahu **expozice rizikovým faktorům poškozujícím plod v těle matky, informovat o tom zaměstnankyně **(kontrola SZD – nebývá prokazatelně doloženo)****

O informacích a pokynech je zaměstnavatel povinen vést dokumentaci.

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Podle § 44a odst. 7 zákona č. 258/2000 Sb. je právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba povinna vydat pro pracoviště, na němž se nakládá s nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi klasifikovanými jako ***vysoce toxické, toxické, žíravé, karcinogenní kategorie 1 nebo 2, mutagenní kategorie 1 nebo 2, toxické pro reprodukci kategorie 1 nebo 2 (podle chemického zákona)*** a dále látkami a směsmi, které mají přiřazenu kategorii nebo kategorie nebezpečnosti ***karcinogenita kategorie 1A nebo 1B, mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B a toxicita pro reprodukci kategorie 1A nebo 1B*** (podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí "CLP"), písemná pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s nimi (dále jen „Pravidla“).

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

- Od 1. 6. 2015 musí být chemické směsi uváděné na trh klasifikovány, označeny a zabaleny podle nařízení CLP. Směsi uvedené na trh před 1. 6. 2015 s klasifikací podle chemického zákona byly doprodány do 1. 6. 2017. Podle nařízení CLP mají látky, pro které platí povinnost vypracovat Pravidla, přiřazeny pro *třídy a kategorie nebezpečnosti* **standardní věty o nebezpečnosti**, uváděné v jejich bezpečnostních listech.

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Přiřazení standardních vět o nebezpečnosti podle klasifikace chemické látky a směsi

Klasifikace podle chemického zákona	Klasifikace podle nařízení CLP	Standardní věty o nebezpečnosti
vysoce toxické	akutní toxicita kategorie 1 a 2	H300, H310, H330
toxické	akutní toxicita kategorie 3	H301, H311, H331
	toxicita pro specifické cílové orgány po jednorázové expozici kategorie 1	H370
	toxicita pro specifické cílové orgány po opakované expozici kategorie 1	H372
žíravé	žíravost kategorie 1	H314
karcinogenní kategorie 1 nebo 2	karcinogenita kategorie 1A nebo 1B	H350 (H350i)
mutagenní kategorie 1 nebo 2	mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B	H340
toxické pro reprodukci kategorie 1 nebo 2	toxicita pro reprodukci kategorie 1A nebo 1B	H360 (včetně doplňkových H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df)

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

- **Pravidla musí být volně dostupná zaměstnancům na pracovišti** (tato věta by měla být v textu Pravidel uvedena).
- Text pravidel, stručný a srozumitelný, má zohlednit **konkrétní podmínky na pracovišti**,
- způsob nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi (dále jen „NCHLaS“) v provozovně (**např. prodej, úklidové, laboratorní práce**),
- neměl by obsahovat pouze obecné informace uvedené v bezpečnostním listu.

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Pravidla musí obsahovat:

- **Informace o nebezpečných vlastnostech NCHLaS**, se kterými zaměstnanci nakládají: **výstražné symboly** nebezpečnosti, výčet **standardních vět** o nebezpečnosti, a další dostupné informace.
- **Pokyny pro bezpečnost, ochranu zdraví a ochranu životního prostředí:** výčet pokynů pro bezpečné nakládání, tzv. „**P věty**“, zásady bezpečného **pracovního postupu** (např. používání digestoře), předepsané osobní ochranné pracovní prostředky - **OOPP** (konkrétně: typ respirátoru, materiál rukavic – rukavice odolné vůči žíravinám, chemicky odolné rukavice), způsob **skladování** NCHLaS.
- **Pokyny pro první předlékařskou pomoc: Důležitá telefonní čísla.** Doporučujeme postup podle „Zásad pro poskytování první pomoci při expozici chemickým látkám“, prof. MUDr. Daniely Pelcové, CSc., et al., dostupné z WWW: <www.pracovni-lekarstvi.cz>. Informace uváděné v bezpečnostních listech mohou být neúplné.
- **Postup při nehodě:** způsobu likvidace nehod (rozlití, rozsypání). Nakládání s odpadem (uložení a předání oprávněné osobě).

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Text pravidel je právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba povinna **projednat s orgánem ochrany veřejného zdraví** příslušným podle místa činnosti. Pro provozovny v hlavním městě Praze Pravidla doručíte **na podatelnu** místně příslušné pobočky Hygienické stanice hlavního města Prahy (dále jen „HSHMP“), v případě více provozoven v různých pražských obvodech uvádějte „k rukám ředitele odboru hygieny práce HSHMP“. Podání je možné rovněž prostřednictvím datové schránky HSHMP nebo elektronicky.

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Doporučení:

- Uveďte název pracoviště, **adresu provozovny**.
- Pro větší počet NCHLaS se stejnou nebezpečnou vlastností (např. žíravost) vypracujte **jednotné pokyny**, názvy NCHLaS je možno uvést v tabulce, v příloze, apod.
- **Výčet H a P vět uvádějte se slovním vyjádřením.**
- Uvádějte důležité vlastnosti NCHLaS (např. skupenství, snadná odpařivost), účinky na člověka: jak mohou poškodit zdraví, **jak mohou být zaměstnanci exponováni**, cesty vstupu do organismu, příznaky otravy apod.
- Uveďte případné speciální požadavky na skladování. **Skladování vysoce toxických NCHLaS** v souladu s ustanovením § 44a, odst. 8 zákona č 258/2000 Sb.
- Pokyny pro předlékařskou první pomoc není nutné uvádět pro každou NCHLaS samostatně, pokud se jedná o stejné nebezpečné vlastnosti a shodný postup první pomoci.
- Uveďte **umístění lékárničky** první pomoci, dostupnost **zdroje pitné vody** na pracovišti pro poskytnutí první pomoci.
- Neopomeňte uvést kontakty na **Toxikologické informační středisko**: 224 919 293, 224 915 402, hasiče, záchranou službu, případně lékaře, odpovědné osoby ve firmě, apod.

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Upozornění:

- **H304 Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt** (např. vosk k leštění karoserií vozidel Autocleaner Autobalsam, s větou H372 – Způsobuje poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici). Při požití nevyvolávejte zvracení a nepodávejte ihned aktivní uhlí (aby se nezvýšilo riziko zvracení) dle pokynů pro první pomoc při požití toxických látek, konzultujte s lékařem nebo toxikologickým informačním střediskem.
- **EUH206 Pozor. Nepožívejte společně s jinými výrobky. Může uvolňovat nebezpečné plyny (chlor).** U žíravín s obsahem chlornanu sodného, hydroxidu sodného, do Pravidel uveďte větu „Nepoužívejte společně směsi obsahující kyseliny a směsi obsahující chlornan sodný nebo hydroxid sodný. Může dojít k silnému zahřátí, případně k uvolnění toxického plynu (chlóru).“
- **H304** Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt a **H336 Může způsobit ospalost nebo závratě** uvádějte ochranu dýchacích orgánů: Ve špatně větraných prostorách použijte masku s filtrem typ A – proti organickým plynům a parám. Při úniku uvádějte ochranu rukou: rukavice odolné organickým rozpouštědlům.
- **H314** je nutné i při malém, lokálním potřísnění vždy oplachovat pokožku vodou po dobu nejméně 10 minut, **u žíravín nemusí být z počátku poleptání pokožky patrné ani bolestivé.**
- **Zásady neskladujte společně s kyselinami. Sklad řádně označte.**
- Při manipulaci s uzavřeným originálním balením NCHLaS obvykle není nutné používat ochranné rukavice. V případě porušení balení použijeme ochranné rukavice, příp. další OOPP. V případě kontaktu NCHLaS s pokožkou postupujeme podle zásad první předlékařské pomoci.
- Od dodavatele si vyžádejte bezpečnostní listy všech chemických přípravků, které máte na pracovišti, a to i těch, které se prodávají volně v obchodní síti běžným uživatelům.
- „H věty“ jednotlivých složek směsi, uvedené za klasifikací celé směsi, v rámci vypracování Pravidel neřešíme (složky jsou ve směsi v jiné koncentraci, a vlastnosti směsi se tedy liší od vlastností složek).

Vypracování Pravidel

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

**Sklad řádně
označte.**

**Neoznačený
sklad**

**Sklad nebyl uzamčen,
době kontroly dokonce
otevřeny vstupní dveře.**

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 103 odst. 1 písm. a) zákoníku práce

Zaměstnavatel je povinen nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti

- každý zaměstnanec v hlavním pracovním poměru musí absolvovat **vstupní pracovnílékařskou prohlídku před nástupem do zaměstnání (kontrola při SZD, pokuty)**, jinak je zaměstnanec zdravotně nezpůsobilý k výkonu práce, a to i práce kategorie první (administrativní pracovníci, manažer)

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 54 odst. 2 zákona č. 373/2011 Sb.

Zaměstnavatel pro výkon práce na svých pracovištích,

- a) je povinen, jde-li o práce, které jsou zařazené do kategorie první, druhé, druhé rizikové, třetí nebo čtvrté uzavřít **písemnou smlouvu o poskytování pracovnělékařských služeb – kontrola při SZD** s poskytovatelem v oboru všeobecné praktické lékařství, nebo v oboru pracovní lékařství
- b) **může, jde-li o práce zařazené do kategorie první** zajišťovat provádění pracovnělékařských **prohlídek** na základě písemné žádosti u poskytovatele, který je **registrujícím poskytovatelem** zaměstnance nebo osoby ucházející se o zaměstnání; ostatní součásti pracovnělékařských služeb zaměstnavatel zajišťuje, je-li to důvodné pro ochranu zdraví zaměstnanců, prostřednictvím poskytovatele, se kterým uzavře smlouvu.

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 55 odst. 1 písm. d) zákona č. 373/2011 Sb.

Zaměstnavatel je povinen při odeslání zaměstnance k pracovnělékařské prohlídce, **vybavit jej žádostí (kontrola při SZD, doporučeno uschovat kopii žádosti)** o provedení této prohlídky; žádost obsahuje údaje stanovené prováděcím právním předpisem

§ 15 odst. 1 vyhlášky č. 79/2013 Sb.

**Náležitosti žádosti o provedení
pracovnělékařské prohlídky**

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Náležitosti žádosti o provedení pracovnělékařské prohlídky

a) identifikační údaje zaměstnavatele, a to

1. obchodní firmu nebo název a adresu sídla zaměstnavatele nebo organizační složky zahraniční osoby na území České republiky, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, je-li zaměstnavatelem právnická osoba,
2. adresu sídla, jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, popřípadě místo pobytu na území České republiky, jde-li o cizince, je-li zaměstnavatelem fyzická osoba,
3. název, sídlo a identifikační číslo organizační složky státu nebo kraje nebo obce, je-li zaměstnavatelem stát, kraj nebo obec,

b) **identifikační údaje zaměstnance** nebo osoby ucházející se o zaměstnání, a to jméno, popřípadě jména, a příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu popřípadě místo pobytu na území České republiky, jde-li o cizince,

c) údaje o **pracovním zařazení** zaměstnance nebo údaje o předpokládaném pracovním zařazení osoby ucházející se o zaměstnání, dále údaje o druhu práce, režimu práce, **o rizikových faktorech ve vztahu ke konkrétní práci, míře rizikových faktorů pracovních podmínek vyjádřené kategorií práce podle jednotlivých rozhodujících rizikových faktorů pracovních podmínek – kontrola při SZD!!!**
V případě výstupní prohlídky se pro potřeby následné prohlídky uvede údaj o době expozice příslušnému rizikovému faktoru.

d) **druh požadované pracovnělékařské prohlídky**; v případě souběhu mimořádné a periodické prohlídky se uvede i tato skutečnost,

e) **důvod k provedení prohlídky**; v případě souběhu mimořádné a periodické prohlídky se uvede i důvod pro provedení mimořádné prohlídky.

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 15 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 79/2013 Sb.

Žádost obsahuje údaje o rizikových faktorech ve vztahu ke konkrétní práci, **míře rizikových faktorů pracovních podmínek vyjádřené kategorií práce podle jednotlivých rozhodujících rizikových faktorů pracovních podmínek**

Př. na žádosti (a na posudku): práce kategorie 3.

psychická zátěž - kategorie 2.

chemické látky a směsi/cytostatika – kategorie 3.

chemické látky a směsi/látky s H317 – kategorie 2.

práce s biologickými činiteli – kategorie 2.

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Příklad: rozhodnutí HSHMP

Tavič (práce pouze v noční směně)

Na posudku není uvedeno:

práce kategorie 3.

psychická zátěž – kategorie 3.

hluk – kategorie 2.

celková fyzická zátěž – kategorie 2.

prach/křemen – kategorie 2.

B- 24P hc 303		Posudek o zdravotním stavu pracovníka
Příjmení, jméno	rok narození	
	1964	
Má vykonávat práci:	TAVIČ	
24.5.2014 datum	[redacted] podpis	
Má vykonávat navrženou práci	☐ ano	☒ ne
Může vykonávat práci-jakou, na kterém pracovišti a za jakých podmínek:		
26.8.14 Datum	20 213 709	Razítko a podpis lékaře
Božkovič a posudek 26.8.2014		

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 10 odst. 2 vyhlášky č. 79/2013 Sb.

Vstupní prohlídka se provádí kromě případů stanovených zákonem též **před změnou druhu práce** nebo před převedením zaměstnance na jinou práci, pokud jde o práci vykonávanou za odlišných podmínek, než ke kterým byla posouzena zdravotní způsobilost zaměstnance.

Odlišnými podmínkami se rozumí **navýšení rizikových faktorů nejméně o jeden** nebo jejich změna, popřípadě **zařazení k výkonu rizikové práce**.

- **Kontrola při SZD – pokuty** Př. pracovník přijat k nerizikové práci, osvědčil se, byl přeřazen do rizika, proškolen, ale bez vstupní/mimořádné prohlídky

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 11 odst. 2 vyhlášky č. 79/2013 Sb.

Ihůty pro provádění periodické prohlídky – kontrola při SZD

(pokuty - zaměstnavatel nevyslal zaměstnance k provedení periodické prohlídky)

POZOR: lékař by měl vydat posudek až po obdržení výsledků všech odborných vyšetření ve stanovené lhůtě, do obdržení všech výsledků vyšetření tato lhůta neběží – zaměstnance **vyslat k provedení prohlídky s dostatečným předstihem**

§ 11 odst. 5 písm. a) vyhlášky č. 79/2013 Sb.

Periodické prohlídky se provádějí v případě prací stejného druhu vykonávaných na základě **dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr**, pokud je stejný druh práce vykonáván na základě těchto dohod opakovaně a součet dob, po které je práce opakovaně vykonávána, je delší než lhůta pro provedení periodické prohlídky

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 53 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb.

Pracovnělékařské služby jsou zdravotní služby preventivní, jejichž součástí je hodnocení vlivu pracovní činnosti, pracovního prostředí a pracovních podmínek na zdraví, provádění - **kontrola při SZD:**

- **pracovnělékařských prohlídek (posudky)**, které jsou preventivními prohlídkami, a hodnocení zdravotního stavu za účelem posuzování zdravotní způsobilosti k práci,
- **poradenství** zaměřené na ochranu zdraví při práci a ochranu před pracovními úrazy, nemocemi z povolání a nemocemi souvisejícími s prací, **školení v poskytování první pomoci** a
- **pravidelný dohled** na pracovištích a nad výkonem práce.

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 55 odst. 1 písm. c) zákona č. 373/2011 Sb.

Zaměstnavatel je povinen při zařazování zaměstnanců k práci postupovat podle závěrů lékařských posudků o jejich zdravotní způsobilosti.

- **Zaměstnavatel nesplnil povinnost** při zařazení zaměstnance k práci postupovat podle závěrů lékařských posudků o jeho zdravotní způsobilosti, **pokud zaměstnanec nesplnil povinnost podrobit se pracovnílékařské prohlídce** – kontrola při SZD, pokuty, ačkoli byl s žádostí od zaměstnavatele k prohlídce vyslán

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 3 odst. 2 vyhlášky č. 79/2013 Sb.

Pravidelný **dohled** se vykonává
na všech pracovištích (kontrola při SZD)

a) **jedenkrát za kalendářní rok (kontrola při SZD)**

b) jedenkrát za 2 kalendářní roky, jde-li o práce zařazené do kategorie první

§ 5 odst. 1 vyhlášky č. 79/2013 Sb.

Dokumentace o pracovnělékařských službách prováděných pro zaměstnavatele obsahuje, jde-li o

a) poradenství, záznamy v rozsahu datum a místo poskytnutí poradenství a stručný obsah,

b) dohled, **záznamy o provedení dohledu**

Nedostatky v zajištění PLS

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 2 písm. b) vyhlášky č. 79/2013 **poradenství**

- 1. v problematice **ergonomie** včetně fyziologie práce, psychologie práce, režimu práce a odpočinku, stanovení výkonových norem,
- 2. při projektování, výstavbě a rekonstrukci pracovišť a dalších zařízení zaměstnavatele,
- 3. při zavádění nových technologií, látek a postupů,
- 4. při úpravách pracovních míst,
- 5. při výběru technických, technologických a organizačních opatření a **výběru osobních ochranných pracovních prostředků,**
- 6. v problematice **pitného režimu** a poskytování ochranných nápojů,
- 7. v problematice pracovní rehabilitace,
- 8. při výcviku a výchově zaměstnanců v oblasti ochrany a podpory zdraví při práci, správných pracovních návyků a při rekvalifikaci zaměstnanců,
- 9. při identifikaci nebezpečí a **hodnocení rizik při práci a při zařazování prací do kategorií,**
- 10. při zpracování **plánu pro řešení mimořádných událostí,**
- 11. k návrhům opatření k nápravě v případě zjištění závad,
- 12. spočívající v provádění **školení zaměstnanců v první pomoci (záznam - kontrola při SZD)** a zpracování návrhu vybavení pracoviště prostředky pro poskytování první pomoci pro zaměstnavatele
(vybavení lékárničky – kontrola při SZD)

Nemoci z povolání

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Příloha k nařízení vlády č. 290/1995 Sb.

SEZNAM NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ

- Kapitola I: Nemoci z povolání způsobené chemickými látkami
- Kapitola IV: Nemoci z povolání kožní

Položka	Nemoc z povolání	Podmínky vzniku nemoci z povolání
1.	Nemoci kůže způsobené fyzikálními, chemickými nebo biologickými faktory	Nemoci vznikají při práci, u níž se uvedené faktory vyskytují a jsou podle současných lékařských poznatků příčinou nemoci.

V důsledku expozice chemickým látkám nejčastěji uznávány nemoci z povolání kožní, položka 1, všechny dále uvedené případy

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Nemoci z povolání

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Tisková výroba

Pomocný tiskař

Sud s barvou pro tiskaře v tiskárně

Nemoci z povolání

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Tisková výroba, pomocný tiskař

- **Kontaktní alergický ekzém** po prokazatelném kontaktu s DC Flexo SB 2.1 výrobce **DC Druck Chemie GmbH, Ammerbuch, Německo**
- Složení: 1-Methoxy-2-propanol, 2-Methoxypropanol.

H 226 Hořlavá kapalina a páry

H 315 Dráždí kůži

H 318 Způsobuje vážné poškození očí

H 335 Může způsobit podráždění dýchacích cest

H 336 Může způsobit ospalost a závratě

H 360D Může poškodit plod v těle matky

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Nemoci z povolání

Dílna - kompozitní výroba

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Nemoci z povolání

Dílna – kompozitní díly

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Nemoci z povolání

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Dílna – kompozitní výroba, dělník ve výrobě z kompozitních dílů

- **Alergická kontaktní dermatitida** zp. Araldite GY 764 CH+ po prokazatelném kontaktu s **ARALDITE GY 764 CH**, výrobce Huntsman Advanced Materials, Eveslaan 45, 3078 Everberg, Belgium.
- Složení: reakční produkt bisfenol A-(epichlorhydrin); epoxydová pryskyřice 1,6Bis (2,3-epoxypropoxy) hexane.

H315 Dráždí kůži

H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci

H319 Způsobuje vážné podráždění očí

H411 Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky

H412 Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky

Nemoci z povolání

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Pracoviště skladby - čistá místnost, operátor skladby

- **kontaktní alergická dermatitida**, od 9. 1. 2019 do 14. 1. 2019, **po dobu 6 dnů**, přicházela paní XY prokazatelně do profesionálního kontaktu s látkami PHG 600 – 44 - 50 a PHG 600 – 58 – 37 - PHG600 30-55% Resin Content Glass Prepreg, složení: fenolformaldehydové pryskyřice 25-50%, fenol, karbolová kyselina 5-10 %, formaldehyd 1-3%, methanol <1%, dodavatel Gurit (Kassel) GmbH, Germany.

H 302 – zdraví škodlivý při požití

H 314 – způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí

H 317 – může vyvolat alergickou kožní reakci

H 341 – podezření na genetické poškození

H 350 – může vyvolat rakovinu

I přes řádné používání ochranných nitrilových rukavic, zn. Profod s. r. o., dále ochranných rukavic (50% bavlna, 50% polyester) zn. Červa a pracovního oděvu **nelze při práci vyloučit působení na kůži ať přímým kontaktem nebo prostřednictvím výparů.**

Nemoci z povolání

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Hala, zakázky u klientů, pokladač betonových povrchů a kamenných koberců, stavební práce, práce ve skladu a výrobě

- **kontaktní alergický ekzém** - epoxidové pryskyřice. Pan XY od dubna do října 2017, **po dobu 7měsíců**, prokazatelně přicházel do kontaktu s pojivem pro kamenné a mramorové koberce - epoxidovou pryskyřicí.

H315 dráždí kůži

H317 může vyvolat alergickou kožní reakci

H319 způsobuje vážné podráždění očí

H411 toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

- Další složkou je pojivo pro kamenné a mramorové koberce - EP složka B – tvrdidlo.

H302+H312 zdraví škodlivý při požití nebo při styku s kůží

H314 způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí

H317 může vyvolat alergickou kožní reakci

H411 toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

Nemoci z povolání

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Garáže, hala oprav/lakovna, automechanik, lakýrník

- **kontaktní alergický ekzém**, Standofleet mehr farben, Iniciátor a ředidlo do nátěrových hmot STANDOFLEET mehrfarben – additiv, STANDOFLEET Activator U2540 a STANDOFLEET 2K verduennung.

STANDOFLEET mehrfarben – additiv,

H 225 – vysoce hořlavá kapalina a páry

H 336 – může způsobit ospalost a závratě

H 360 – může poškodit reprodukční schopnost nebo plod v těle matky H 412 – škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

STANDOFLEET Activator U2540,

H 226 - hořlavá kapalina a páry

H 304 - při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt,

H 312 zdraví škodlivý při styku s kůží, H 314 způsobuje těžké poleptání kůže a poškození očí

H 315 – dráždí kůži H 318 – způsobuje vážné poškození očí, H 319 – způsobuje vážné podráždění očí

H 332 – zdraví škodlivý při vdechování

H 335 – může způsobit podráždění dýchacích cest

H 336 – může způsobit ospalost nebo závratě

H 412 – toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

STANDOFLEET 2K verduennung,

H 226 - hořlavá kapalina a páry **H 315 – dráždí kůži**

H 318 – způsobuje vážné poškození očí

H 335 – může způsobit podráždění dýchacích cest

H 336 – může způsobit ospalost nebo závratě

H 412 – škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

I přes řádně používané OOPP, pracovní kombinézu, lakýrnický overal s kapucí 3M, vinylové rukavice nebo chemické pěnové rukavice, prachový respirátor nebo ochrannou polomasku **nelze zabránit působení na kůži přímým kontaktem nebo prostřednictvím výparů.**

Kontrola OOPP

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

§ 104 zákoníku práce

Osobní ochranné pracovní prostředky, pracovní oděvy a obuv, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky a ochranné nápoje

▪ odst. 4

Zaměstnavatel je povinen udržovat osobní ochranné pracovní prostředky v **použitelném stavu (kontrola při SZD)** a kontrolovat jejich používání.

▪ odst. 5

Osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čisticí a dezinfekční prostředky a ochranné nápoje přísluší zaměstnanci od zaměstnavatele bezplatně podle **vlastního seznamu zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek práce (směrnice OOPP - kontrola při SZD)**. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků nesmí zaměstnavatel nahrazovat finančním plněním.

Kontrola OOPP

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Doporučení:

- Řádně vést **evidenční listy přidělených OOPP (kontrola při SZD)**
- **Tabulku vyhodnocení rizik** zkontrolovat podle podmínek na konkrétním pracovišti
- Zkontrolovat směrnici OOPP (pokud ve směrnici **lhůty opotřebení OOPP** – nutné dodržovat, nebo ve směrnici uvádět do opotřebení)
- Zavést na pracovišti **system kontroly používání OOPP**, kontrola pracovního oděvu před a po použití.

Kontrola OOPP

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Výběr OOPP:

- Přesně identifikovat všechna rizika na základě **detailních znalostí podmínek na konkrétním pracovišti**, s využitím bezpečnostních listů
- Identifikovat **všechny požadavky** na konkrétní OOPP (odolnost vůči žíravinám, organickým rozpouštědlům, typ tepelné, mechanické odolnosti), u výstražných prvků opotřebení dle četnosti praní)
- OOPP posuzujeme **PODLE NÁVODU K POUŽITÍ**

Kontrola OOPP

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

**Používání
OOPP**

**Práce
na čisté
místnosti,
výroba
kompozitních
dílů**

Sítka na vlasy

**Oděv s dlouhým
rukávem**

**Jednorázové
rukavice**

**dlouhé
kalhoty**

**pracovní obuv
s pevnou
špičkou
a patou**

Kontrola OOPP

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Používání OOPP

**polomaska s filtrem
FFP3**

ochranné rukavice

overall: kategorie III, Typ 5/6

pracovní obuv

Práce s materiály s obsahem azbestu

Kontrola OOPP

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Používání OOPP:

- Při povinnosti používat **ochranu dýchacího ústrojí je nutné hladké oholení** (ne plnovous): respirátory, ochranné polomasky apod.
- Dochází-li při práci k znečištění pracovního oděvu, je nutné zajistit oddělené uložení pracovního a civilního oděvu (**zdvojené šatní skříňky – kontrola při SZD**), skříňka na civilní oděv uzamykatelná
- **Čitelné označení OOPP – kontrola při SZD**, jinak je OOPP nepoužitelný (piktogramy dle norem, číselné označení)

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Přestupek – nezajištění úklidu

Odtahový ventilátor znečištěn nánosy prachu a nečistot, v rozporu s § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/2006 Sb. ve spojení s § 55a nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Přestupek

– nezajištění výměny
vzduchu u sanitárního
zařízení

V rozporu s § 2 odst. 1 písm. c)
zákona č. 309/2006 Sb.,
ve spojení s § 54 odst. 1
a přílohy 10 nařízení vlády
č. 361/2007 Sb.

HYGIENICKÁ
STANICE
HLAVNÍHO MĚSTA
PRAHY

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Po oznámení o zahájení kontroly připravit (pro případ zahájení kontroly předložením služebního průkazu mít vždy v pořádku):

- aktuální soupis pracovních pozic včetně rozložení na muže a ženy, dokumentaci o vyhledávání a hodnocení rizik, případně doklad o zařazení prací do kategorií
- lékařské posudky o zdravotní způsobilosti k práci, vystavené do data oznámení o zahájení kontroly, v případě zařazení práce do 2., 3., 4. kategorie smlouvu o poskytování pracovnělékařských služeb
- doklad o dohledu poskytovatele pracovnělékařských služeb na pracovišti, provedeném do data oznámení o zahájení kontroly, v případě zařazení práce do 2., 3., 4. kategorie
- k nahlédnutí smlouvy o uzavření pracovního poměru
- seznámení zaměstnanců s kategorií vykonávané práce
- u rizikových prací doklad o evidenci rizikových prací
- směrnici o poskytování OOPP, doklady o přidělení OOPP
- bezpečnostní listy používaných chemických přípravků
- zajištění úklidu, zpracovaný harmonogram

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Případně dále připravit:

- seznámení zaměstnanců s kategorií vykonávané práce
- četnost používání jednotlivých NChLaS,
- pracovní postupy a metody práce, opatření k omezení expozice, zabránění úniku aerosolu
- plán pro případ mimořádné události,
- obsah pohotovostní soupravy pro případ havárie
- doklad o informování zaměstnankyň, že při práci přichází v úvahu expozice rizikovým faktorům poškozujícím plod v těle matky,
- dokumentaci o provedeném školení, četnost školení,
- smlouvu o předání odpadu oprávněné osobě.

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

V případě, že po kontrole dohledám další podklady, které byly požadovány, bez prodlení je doručím kontrolujícímu.

- Pokud protokol o kontrole již byl doručen, podám ve stanovené lhůtě námitky
- Součástí námitek by měly být kopie dohledaných podkladů ke kontrole a konstatování, s jakým výrokem uvedeným v protokolu o kontrole je nově doložený stav v rozporu

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

Námítky proti protokolu o kontrole

- **ve lhůtě do 15 dnů** ode dne doručení protokolu o kontrole (pokud není uvedena v protokolu 3 denní lhůta). Do této lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek a dále sobota, neděle nebo svátek. Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit.
- Námítky se podávají **písemně**, musí z nich být zřejmé, **proti jakému kontrolnímu zjištění směřují**, a musí obsahovat **odůvodnění nesouhlasu** s tímto kontrolním zjištěním.
- Námítky se podávají na adresu sídla krajské hygienické stanice, zasláním poštou nebo osobním doručením, zasláním do datové schránky anebo elektronicky na podatelnu se zaručeným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu pro elektronické podpisy.

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

▪ PROTOKOL O KONTROLE

Při kontrole byly zjištěny tyto nedostatky:

1. Xx...
2. Yy...

Přestupek vyplývající z nedostatku uvedeného pod bodem 2. byl řešen domluvou na místě kontroly.

Z protokolu o kontrole tedy vyplývá, přestupek vyplývající z nedostatku uvedeného pod bodem 1. bude řešen udělením správního trestu POKUTY (příp. pouze napomenutí).

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

LIBERAČNÍ DŮVODY

předběžný úsudek o právním názoru **NNS č. j. 1 As 159/2015 – 27**

Liberační důvody musí tvrdit a zejména PROKAZOVAT OBVINĚNÝ ze správního deliktu, nikoliv správní orgán, kterému přísluší posuzovat jen jejich důvodnost

- **Liberační důvody dopadají pouze na skutečnosti **OBJEKTIVNÍHO** charakteru nebo překážky splnění povinnosti**
- **Liberačním důvodem nemohou být např. ekonomické problémy, finanční situace, druhotná platební neschopnost, dovolená odpovědného zaměstnance, potíže se zajištěním kvalifikovaných zaměstnanců, problémy s dodávkou zboží, chování obchodních partnerů**

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

LIBERAČNÍ DŮVODY

§ 21 zákona 250/2016 Sb. Zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek

- (1) Právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.
- (2) Právnická osoba se nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku.

§ 23 odst. 1 zákona 250/2016 Sb. Na odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek se použijí obdobně ustanovení § 21.

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

PŘÍKAZ: Za spáchání přestupků se obviněnému ukládá podle zákona č. 250/2016 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb. **správní trest pokuty ve stanovené výši**, která je splatná do 30 dnů (správní orgán může určit zkrácenou lhůtu: HSHMP 15 dnů) ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu na příjmový účet správního orgánu.

- **Podle § 150 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb.**, lze proti příkazu podat **odpor do 8 dnů** ode dne jeho oznámení, a to podáním učiněným u příslušného správního orgánu. Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Řešení přestupků

...STARÁME SE SPOLEČNĚ
S VÁMI O VAŠE ZDRAVÍ

- Není-li podán odpor, je třeba pokutu uhradit ve stanovené lhůtě.
Není-li pokuta ve stanovené lhůtě uhrazena, je příkaz předán celnímu úřadu.
- V případě podání odporu řízení pokračuje a ve věci je vydáno rozhodnutí. Proti rozhodnutí lze podat odvolání ve stanovené 15denní lhůtě.

Děkuji za pozornost.

Ing. Petra Ševčíková
odborný rada oddělení hygieny práce
Hygienická stanice hlavního města Prahy
tel.: + 420 271 087 106, + 420 733 673 965
e-mail: petra.sevcikova@hygp Praha.cz

